

Høgskolen i Telemark

Avdeling for estetiske fag, folkekultur og lærerutdanning

Bokmål

Dato 3. juni 2010

EKSAMEN i 4309-10BIOGEO (biogeografi 10 studiepoeng)

Individuell eksamen

Ingen hjelpemiddel er tillat.

Tid: 4 timer

Kandidaten skal svare på begge oppgavene.

Oppgave 1: Generell biogeografi og arktisk biogeografi

- A. Hva er *endemisme* og hva slags forhold innvirker på endemismeprosenten i et område? Nevn 3 faktorer som gjør at øyer er interessante som studieområder i biogeografien. Gi noen eksempler på spredningsmåter hos planter og dyr som har stor betydning for hvilke arter og grupper som ofte dominerer biologiske samfunn på øyer som ligger i stor avstand fra fastlandsområder (eksempler på slike øyer kan være Mallorca, Madagaskar, Hawaii).
- B. Beskriv kort hvordan en kan avgrense arktiske områder klimatisk og botanisk. Hva er karakteristisk for arktisk klima? Skogstundraen er sonen mellom nordgrensa for kontinuerlig skog og tregrensa (tregrensa dannes av enkeltstående trær eller små klynger av trær). Beskriv skogstundraen som naturtype og forklar hvordan skogstundraen er bundet til andre økosystemer. Sykliske populasjonsendringer er vanlig hos mange dyr som lever på skogstundraen. Hvilke årsaker kan det være til slike sykliske fluktuasjoner? Gi noen eksempler på slike fluktuasjoner.

Oppgave 2: Middelhavsregionen og Mallorca

- A. Øyer i Middelhavet får sitt eget lokalklima som er påvirket av øyenes areal og topografi. Beskriv kort topografien, geologien og lokalklimaet på Mallorca.
- B. *Maki (maquis)* og *garigue* er viktige vegetasjonstyper i Middelhavsområdet og på Mallorca. Beskriv disse vegetasjonstypene og gi eksempler på viktige karakterplanter fra disse vegetasjonstypene basert på egne observasjoner på feltkurset. Gi eksempler på økologiske tilpasninger hos planter i gariguen.
- C. Kulturlandskapet nord på Mallorca og i fjellkjeden er preget av småbruk. Begrunn hvorfor det er verdifullt å opprettholde dette landskapet også i fremtiden. Gi eksempler på kulturplanter (trær, busker og urter) fra jordbrukslandskapet og planter knyttet til garigue og klipper i fjellet. Nevn fuglearter som en kan vente og observere på våren i dette kulturlandskapet.